

#06

juni 2004 jaargang 2

De nieuwsbrief Staalframebouw is een uitgave van Bouwen met Staal en verschijnt vier keer per jaar

nieuwsbrief

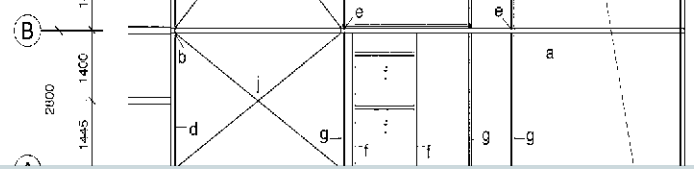
Staalframebouw

Inhoud:

Thema: Staalframebouw & IFD-bouwen • Nautilus • Bouwrai #04 geslaagd • Woning Delfgauw • Kamernood wordt kamervloot • Beyond the Wall 26.36°



Multimedia Corridor, Zaltbommel. Ontwerp: VMX Architecten (foto: Corus)



Actueel > Staalframebouw & IFD Bouwen

In 1999 lanceerden de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en Economische Zaken (EZ) het programma Demonstratieprojecten Industrieel Flexibel en Demontabel Bouwen (IFD Bouwen). Het programma stimuleert het toepassen van industrieel vervaardigde bouwcomponenten voor nieuwe en te verbeteren woningen en utiliteitsgebouwen. Projecten met een hoog 'IFD-gehalte' worden beloond met een subsidie en de zogeheten demonstratiestatus. Dit jaar organiseerde de SEV (Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting) de vierde en laatste wervingsronde. Van de 91 inzendingen ontvingen 14 projecten en 6 haalbaarheidsonderzoeken op 22 juni de demonstratiestatus van minister Dekker van VROM. En wederom scoort staalframebouw: met de demonstratieprojecten De Leeuw van Vlaanderen in Amsterdam en Stayokay Hostel in Maastricht.

Staalframebouw scoort

De doelstelling van het IFD Bouwen programma en de eigenschappen van staalframebouw vallen vaak samen. In de afgelopen 5 jaar ontvingen ongeveer 100 projecten de demonstratiestatus, waarvan 11 met staalframebouw. Bij alle 11 projecten scoort staalframebouw op de drie belangrijkste criteria. Industrieel bouwen met een duidelijke relatie tussen productiviteit en kwaliteit: binnen korte tijd een hoge kwaliteit bouwen. Flexibiliteit staat voor een langere economische levensduur: het gebouw is geschikt voor ander gebruik én andere gebruikers, dankzij de gemakkelijke aanpasbaarheid van ruimtelijke indeling en installatietechniek. Demonteerbaarheid betekent dat het gebouw aan het einde van zijn levensduur tot op zijn oorspronkelijke onderdelen uit elkaar kan. Voor hergebruik als bouwdeel of als 'grondstof' voor de productie van nieuw bouw materiaal.

Nu de werving voorbij is, is het tijd voor een greep uit de markante demonstratieprojecten met staalframebouw.



▲ A-Markt, Amsterdam (IFD-status 1999; bouw 2000)

De heer Van Kempen, beheerder van een Amsterdamse buurtsupermarkt, had toestemming om zijn winkel aan het Rapenburg tijdelijk uit te breiden. Uitbouw was uitgesloten vanwege de te tijdelijke uitstraling, heien onmogelijk door de aanwezige kabels en leidingen in de bodem. Verburg Hoogendijk Architecten overtuigde Van Kempen van staalframebouw. Het maakt snel bouwen mogelijk, de constructie is licht van gewicht, en de winkel krijgt tegen geringe kosten een eigen identiteit. Maar staalframebouw is bovenal demontabel, zoals de bouwvergunning voorschrijft: in 2006 moet het weer worden gedemonteerd. Van Kempen denkt hier inmiddels anders over: zijn winkel loopt als nooit te voren.

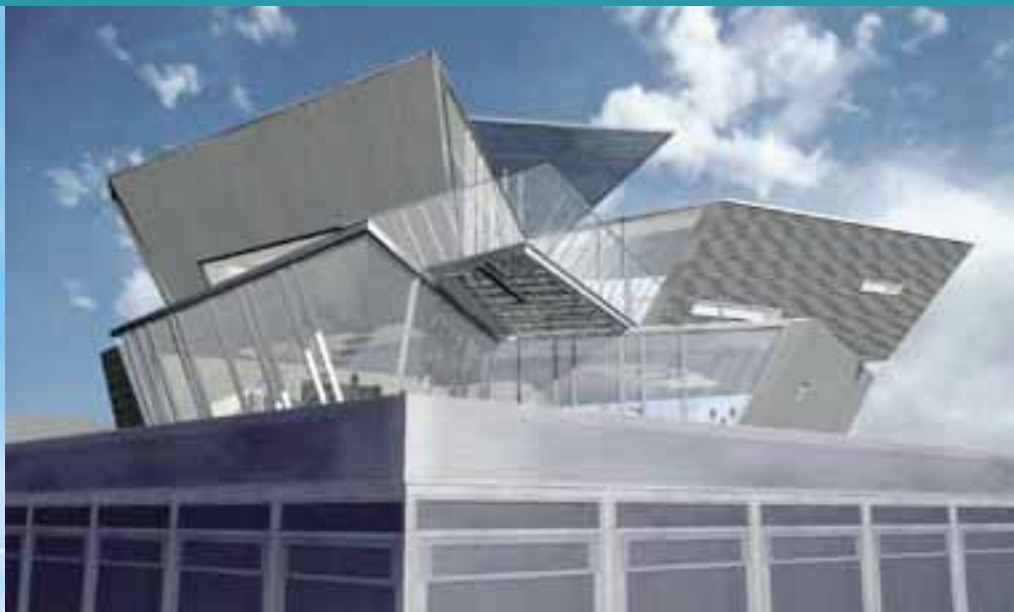
▲ Multiple Choice woningen, Almere (IFD-status 1999; bouw 2001)

Koopmans Bouwgroep ontwikkelde in samenwerking met de Architecten Cie. een woningbouwconcept met een warmgewalste stalen hoofdconstructie en prefab staalframebouw modules voor de vloeren en daken. Met een interactieve CD-rom kan de bewoner aan de hand van een vragenlijst een eigen indeling maken. De leidingen zijn opgenomen in het vloerpakket en aan het zicht onttrokken door een plafond van gipskartonplaten. Met een relatief kleine ingreep kan het leidingverloop weer worden aangepast.

Staalframebouw

Dakvilla Witte de Withstraat, Rotterdam (IFD-status 2000; bouw 2004)

Rotterdam zoekt nieuwe bewoners. Maar vooral in het stadscentrum zijn nauwelijks kavels beschikbaar. De oplossing is eenvoudig: bouw woningen op de (vele) platte daken. Architect Eric Vreedenburgh (ArchipelOntwerpers) heeft het lichte gewicht en de vormgevingsopties van staalframebouw en staalskeletbouw benut voor het aantrekkelijke penthouse op de Witte de Withstraat. Een koppeling van industrieel bouwen aan persoonlijk wonen, met als sleutelwoorden: lichte constructie, snelle montage, programmatische verscheidenheid en stedenbouwkundige pluriformiteit.



De Leeuw van Vlaanderen, A'dam (IFD-status 2004; bouw 2004)

Dit is één van de gebouwen van de westelijke tuinsteden die over twee jaar – na een complete metamorfose – een tweede leven begint. Het woongebouw wordt onder andere opgetopt met twee nieuwe woonlagen. De ontwikkelende woningcorporatie Farwest maakt hierbij gebruik van staalframebouw. De keuze voor staalframebouw stoelt op diverse overwegingen. Het geringe eigen gewicht beperkt de nieuwe, extra belastingen op de bestaande constructies. En de assemblage van industrieel geproduceerde, kleinschalige elementen zorgt voor een hoog bouwtempo en weinig omgevingshinder.



Stayokay Hostel, Maastricht (IFD-status 2004; bouw 2004)

De heer Pullen, hoofd Bouwzaken van Stayokay (de voormalige Nederlandse Jeugdherberg Centrale) en architect Kees van Lamoen weten het zeker. Bij de verbouwing van een recent aangekocht pand naar een Stayokay Hostel, maken ze gebruik van staalframebouw; met of zonder een IFD-demonstratiestatus. Bij een eerdere transformatie van het Stayokay Hostel op Terschelling waren ze namelijk al tevreden over de prijs-kwaliteitverhouding en de bouwsnelheid van staalframebouw. Deze status onderstreept hun voorkeur. Het eenlaagse gebouw in Maastricht krijgt een extra bouwlaag van 1200 m² voor 6-, 4- en 2-persoonskamers. De indeling is aanpasbaar met niet-dragende wanden. Staalframebouw maakt – mede door het geringe gewicht – een verlengde exploitatie mogelijk.



Onderscheid naar kwaliteit

Een aantal IFD-staalframebouw projecten wordt nog uitgevoerd. Maar nu kan al worden geconcludeerd dat opdrachtgevers en ontwerpers weten waarin staalframebouw zich onderscheidt van andere bouwsystemen: de architectuur, de combinatie licht gewicht-hoge sterkte, en de bouwsnelheid. Door deze kwaliteiten heeft staalframebouw zich een positie verworven in de woning- en utiliteitsbouw. Dat blijkt uit de IFD-demonstratieprojecten: 11% is met staalframebouw.



Nieuws

Reflex-woningen, Zaltbommel (IFD-status 1999; bouw 2001)
 Prefab staalframebouw aanhang- en optopmodules



Herenhuis, Zoetermeer (IFD-status 1999; bouw 2000)
 Prefab staalframebouw verdiepingvloer



IFD Today, Eindhoven (IFD-status 2000; bouw 2000)
 Studieobject met staalframebouw verdiepingvloer



Casco Façade, Oegstgeest (IFD-status 2000; bouw 2001)
 Particulier woonhuis met staalframebouw verdiepingvloer



Flex 10, Utrecht (IFD-status 2000; studieproject)
 Studieobject met staalframebouw verdiepingvloeren



Bouwrai 2004 geslaagd

Van 30 maart tot en met 2 april 2004 vond de Bouwrai plaats. Bij de stand van Bouwen met Staal waren vier nieuwe publicaties gratis te verkrijgen, waaronder het Handboek Staalframebouw en de brochure Staaltes van Woningen. De brochures waren zeer gewild: ongeveer 1700 exemplaren werden verspreid onder de beursgangers. Van de projecten uit Staaltes van Woningen werden elke beursdag een of meer woningen én een projectpartner in de schijnwerpers gezet. Dinsdag was dat Onno Roelé van TIS Design met de drijvende studentenhuysvesting (zie Actueel). Woensdag lichtte Hans Sluijmer (Architectuurbureau Sluijmer en Van Leeuwen) een groot aantal 'stalen' woningbouwprojecten toe waaronder de bekende mini-stadswoning in Utrecht. Donderdag besteedde architect Robert Winkel (Mei Architecten en Stedebouwers) uitgebreid aandacht aan Smarthouse. En vrijdag was de ontwerper van het Steel Study House in Zoetermeer, Erik Vreedenburgh (ArchipelOntwerpers), te gast. Vreedenburgh heeft ruime ervaring met staalframebouw. Hij toonde tijdens een lezing in het sprekerspaviljoen enkele Haagse optopprojecten in uitvoering. Alle genoemde woningen zijn uitgebreid gedocumenteerd op www.wonen.nl. Via het popup menu (niet weggklikken dus), kunt u selecteren op onder meer architect of projectnaam.



In de volgende nieuwsbrief >

Optopstudios aan de Louise de Colignystraat, Den Haag
 (tek.: ArchipelOntwerpers).



18 huurwoningen en 7 koopwoningen, Hengelo
 (tek.: Flexline).



Staalframebouw voert de boventoon boven de Dr. Lelykade,
 Den Haag (tek.: ArchipelOntwerpers).





Montage prefab staalframebouw dakelementen

Woonhuis Delfgauw

Niet opvallen in een bestaand rijtje woningen én een houten verdiepingvloer in zicht. Dat waren de enige specifieke wensen van de opdrachtgevers. Of de hoofddragconstructie van hout, baksteen, beton of staal is, boeide hen minder. Ze wilden niet meer dan een degelijk huis voor de juiste prijs. Daarom kozen architecten Kees van Lamoen en Marius de Kuiper voor een casco van staalframebouw met daaromheen een 'jas' van traditionele materialen zoals baksteen, hout en zwarte en rode gebakken dakpannen. Constructief worden twee onafhankelijke systemen toegepast: de staalframebouw wanden met de staalframebouw vloeren (en een houten vloer van de 1ste verdieping), en een vierzijdige mansardekap op warmgewalste stalen portalen. Alleen een stabiliteitswand bedient beiden. De lange gordingdozen van het dak zijn uitgevoerd met 2 m uitkragende liggers die de wolfseinden dragen. Overal in het huis is de totale diepte van 12 m te ervaren. Vides zorgen voor doorkijkjes naar de nok op bijna 8 m hoogte. Deze eigentijdse ruimtelijkheid verwacht je niet aan de buitenkant van de woning. De dakconstructie lijkt een beetje op een omgekeerde boot op poten, zoals Polynesische ontdekkingsreizigers het eerste dak boven hun hoofd bouwden bij aankomst op een nieuw eiland.



Contouren woning Delfgauw

Projectgegevens

- Locatie Delftsestraatweg 155, Delfgauw
- Opdracht Jan van Oorschot en Brigit Arbman
- Architectuur architectenbureau Kees van Lamoen, Delft & Marius de Kuiper architect, Delft
- Constructief ontwerp Bureau Broersma, Den Haag; FeNB2, Schagen (staalframebouw)
- Uitvoering eigen beheer met diverse (neven)aannemers
- Staalframebouw FeNB2 Staalframebouw, Schagen
- Bouwkosten € 200.000,- (excl. btw en honoraria)
- Kosten staalframebouw € 26.000,00 (excl. btw)
- Data start bouw mei 2004, oplevering september 2004



Het roer gaat om met drijvende studentenhuysvesting van staalframebouw (tek.: Gelde-Aart Nieuwenhuijzen)

Kamernood wordt kamervloot

Jaarlijks zoeken ruim 30.000 studenten naar woonruimte. Velen vaak vergeefs. Onno Roelé van TIS Design uit Amersfoort ziet de oplossing letterlijk in het water liggen. Hij ontwikkelde samen met Lithos Bouw, ook uit Amersfoort, een concept voor drijvende studentenkamers. Zo'n 'kamervloot' bestaat uit 18 zelfstandige wooneenheden van 3,5x7,0 m en gemeenschappelijke ruimtes voor koken, wassen en ontspanning. Voor de draagconstructie koos Roelé staalframebouw. 'Ik was op zoek naar stormbestendige bouwproducten voor huisvesting op St. Maarten', zegt Roelé: 'Tijdens mijn speurtocht op de Bouwbeurs 2003 ontdekte ik staalframebouw. Het is licht, toch stijf en sterk, én bestand tegen hevige weersinvloeden'. Deze eigenschappen brachten Roelé op het idee om staalframebouw te gebruiken voor studentenhuysvesting op het water. 'Ook daar is de combinatie licht-sterk geboden.' Bovendien is hij gecharmeerd van de vormvrijheid en flexibiliteit van staalframebouw: 'Binnen een eenheid van 3,5x7,0 m is het mogelijk twee kleinere kamers te maken of twee eenheden relatief eenvoudig te koppelen, zowel horizontaal als verticaal'. Roelé mikt met de drijvende studentenhuysvesting op een huurprijs van € 14 per m2 of een koopbedrag van € 40.000 per eenheid. De eerste onderhandelingen voor een pilot-project lopen in Amersfoort en Zwolle. MAT afbouw levert de staalframebouw casco's en de metal-stud binnenwanden.

Staalframebouw

Uit het Archief (1997)

In het najaar van 1997 presenteerde het Nederlands Architectuurinstituut de tentoonstelling 'Daniel Libeskind - Beyond the Wall 26.36°'. De expositie gaf een overzicht van Libeskind's inspiratiebronnen, werkwijze, ontwerpen en projecten. Het grootste tentoongestelde object was echter de tentoonstellingsruimte zélf. De Grote Zaal werd door een enorme staalframebouw constructie getransformeerd in een 1:1 maquette van een fragment van het spiraalabyrint dat Libeskind ontwierp voor de uitbreiding van het Victoria & Albert Museum in Londen. Bij de persconferentie tijdens de bouw gaf Libeskind aan dat het eigenlijk jammer was dat de ruimte op tijd gereed zou zijn: "Architecture is not some alien profession, but a process of flesh and blood, of steel and ducts and bolts, of people working".

Meer over staalframebouw

Meer informatie over staalframebouw vindt u op de internetsite: www.bouwenmetstaal.nl/staalframebouw.

Voor 'persoonlijke' doorverwijzing en advies kunt u contact opnemen met Bouwen met Staal, Marco Pauw, tel.: (079) 353 1277, e-mail: marco@bouwenmetstaal.nl.

Voor nadere inlichtingen over het staalframebouwsysteem Corus Star-Frame kunt u terecht bij de licentiehouders:

MAT Afbouw, Zaltbommel,

tel.: (0418) 58 70 70,

internet: www.matafbouw.nl

FeNB2 Staalframebouw, Schagen,

tel.: (0224) 29 06 19,

internet: www.staalframebouw.nl

Opstalan, Oisterwijk,

tel.: (013) 523 13 13

Trio Bouwsystemen, Vuren,

tel.: (0183) 65 84 00,

internet: www.trio.nl

Attestbeheerder, GeNieConsult,

Alphen aan den Rijn,

tel.: (0172) 42 04 32,

internet: www.genieconsult.nl

Beyond the Wall 26.36°



Colofon

Nieuwsbrief Staalframebouw 6, jaargang 2, juni 2004. Kwartaal-uitgave van Bouwen met Staal, Zoetermeer.

Trefw.: staalframebouw/koudgewalste profielen

Bouwen met Staal, Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer, telefoon: (079) 353 1277, fax: (079) 353 1278

e-mail: info@bouwenmetstaal.nl internet: www.bouwenmetstaal.nl, www.bouwenmetstaal.nl/staalframebouw

Samenstelling: Mic Barendsz, Marco Pauw en Arend Dolsma, Bouwen met Staal.

De inhoud van deze publicatie is zorgvuldig en naar beste weten samengesteld. De samenstellers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die zijn gebaseerd op de geboden informatie.